

O vytržení aneb druhém příchodu Pána Ježíše Krista

Proč se zabývat Ježíšovým příchodem? Není to jen honba za senzací, na jejímž výkladu se stejně neshodneme? Není právě fakt, že se neshodneme, důvodem, proč má naše vyznání víry široký záběr¹, aby zahrnuje celou šíři postojů? Neřeší tuto věc jen blouznivci a heretici v době nějaké krize a všeobecného zmatku?

Je několik dobrých důvodů, proč se vytržením a druhým příchodem Pána Ježíše zabývat. Jedná se o podstatné téma Nového zákona. Při přemýšlení o druhém příchodu Ježíše Krista jde o víc než jen o smysl existence jednotlivce. Daleko víc jde o smysl společnosti a celého lidstva. Jeho příchod klade otázku, jaký skutečný smysl dějiny mají. Jak to bude vypadat, když mezi námi Bůh ustanoví viditelně své království, to věčné společenství? A s tím souvisí otázka: jak ten konec přijde?² Co při něm máme očekávat?

Je dobré si uvědomit, jak v tomto směru sám sebe chápe Pán Ježíš Kristus. Když o sobě mluví v synoptických evangeliích, používá téměř výhradně označení Syn člověka.³ Označuje tedy sám sebe za obyčejného člověka? V souladu s tradicí Starého zákona jde ale především o označení Božské postavy mesiáše, jak ji popisuje prorok Daniel: „Viděl jsem v nočním vidění, hle, s nebeskými oblaky přicházel jakoby Syn člověka; došel až k Věkovitému, přivedli ho k němu. A byla mu dána vladařská moc, sláva a království, aby ho uctívali všichni lidé národností a jazyků. Jeho vladařská moc je věčná, která nepomine, a jeho království nebude zničeno.“⁴ Ježíš tato slova cituje při výslechu před veleknězem, když odpovídá na otázku: „Jsi ty Mesiáš, Syn Požehnaného?“ V tu chvíli ví, že mu jde o život, a přeci svobodně vyznává, o čem je sám o sobě přesvědčen: „Já jsem. A spatříte Syna člověka sedícího po pravici Moci a přicházejícího s nebeskými oblaky.“⁵ Na základě tohoto výroku, v němž tvrdí, že to On bude vládnout světu, je odsouzen jako rouhač, protože se prohlašuje za Boha, a je tudíž vydán k ukřižování. Co znamená jeho příchod na oblacích, o kterém zde mluví? Kdy a jak nastane? Jak a proč jej máme očekávat?

Očekávání Kristova návratu v dějinách církve

V dějinách církve stále znovu nacházíme výzvy a vyznání horlivého očekávání Kristova návratu jako součásti víry jeho následovníků. Ve spisku Učení dvanácti apoštolů (Didache) z konce 1. století čteme: „Bděte nad svými životy. Vaše lampy, necht' nezhasínají a vaše bedra, necht' nejsou neopásána, ale buďte připraveni – neznáte totiž hodinu, kdy přijde náš Pán.“⁶ Ve 2. století se objevilo montanistické hnutí, které vyvolalo silné očekávání Kristova návratu. Po určitou dobu k němu patřil i apologeta Tertulián, který očekává Kristův návrat v takové podobě, že „ti, které má příchod Páně najít na zemi, ještě nebyli vzati do vzduchu, aby se s ním setkali při jeho příchodu“.⁷ K lidem, kteří horlivě očekávali Kristův návrat, patřil také Joachim z Fiore, který začátkem 13. století vzbudil mocné očekávání příchodu tzv. věku Ducha, kdy dojde k naplnění svobody Božích dětí. Mezi husity se v 15. století vyskytovalo očekávání, které předpovídalo příchod Krista a jeho vlády do konce roku 1420. Reformátoři rovněž vyhlíželi Kristův návrat, jak o tom svědčí vyjádření Jana Kalvína, „protože nám slíbil, že se k nám vrátí, měli bychom být připraveni při každé příležitosti jej přijmout, aby nás nenašel spící“.⁸ Jednoznačný návod na urychlení očekávaného Kristova příchodu nalezneme u Jana Ámose Komenského, jak jej vyjadřuje ve své práci na Všenápravě.⁹ John Wesley, jeden z otců moderního

evangelikalismu, prohlásil: „Očekávejte ho každou hodinu. Nyní je blízko, dokonce u dveří.“¹⁰ V 19. století se pak hlouběji rozvinula debata o povaze druhého příchodu Ježíše Krista. S novým důrazem přišel John Nelson Darby a pohled evangelikálů na podobu vytržení výrazně ovlivnila i Niagarská biblická konference, kde se po několik desítek let setkávaly výrazné postavy jako třeba D. L. Moody, C. I. Scofield nebo R. A. Torrey. Tito lidé promýšleli, jak bude Kristův příchod vypadat. Objevují se zde tři základní představy o průběhu druhého Kristova příchodu, časově umístěné vzhledem k velkému soužení, jak o něm svědčí synoptická evangelia.¹¹ V průběhu 20. století převládají tyto tři pohledy, liší se jen míra jejich zastoupení mezi evangelikálními křesťany.

Základní pohledy na Kristův příchod

Při promýšlení podoby druhého příchodu nebo návratu Ježíše Krista je dobré mít na zřeteli, že se nezaobíráme na prvním místě individuální budoucností jednotlivce, která je odvozena od osobního vztahu s Ježíšem Kristem, ale událostmi naplnění a smyslu dějin, kterých se jako jednotlivec účastní v rámci většího celku společenství církve či národa. Porozumění druhému Kristovu příchodu lze v závislosti na chronologickém zařazení vzhledem k „velkému soužení“,¹² jak je popisuje Ježíš Kristus v evangeliích a prorok Daniel ve své knize, rozdělit do tří pozic. Zásadní význam zde má výklad slov apoštola Pavla v 1Te 5,9, že „*Bůh nás neurčil k tomu, abychom propadli jeho hněvu*“.¹³ Tyto tři pozice si nyní stručně popíšeme.

Kristus se vrátí před dobou soužení (pretribulacionismus)¹⁴

Ježíšův příchod zde probíhá ve dvou fázích: nejprve je vytržena církev ze země¹⁵ a setkává se s Ježíšem Kristem v oblacích, aby byla uchráněna od hodiny zkoušky a přicházejícího hněvu,¹⁶ a po samotném soužení, jak je popisují apokalypsy evangelií a kniha Zjevení,¹⁷ se Ježíš Kristus vrací a viditelně nastoluje svou vládu na tisíc let. Po tisíci letech následuje závěrečná vzpoura, všeobecné vzkříšení, soud velkého bílého trůnu a oslavený život obnoveného stvoření ve věčnosti nové země a nového nebe.

Kristus se vrátí po době soužení (posttribulacionismus)¹⁸

Příchod Ježíše Krista, aby vládl, se odehrává na konci soužení, kdy pojem soužení zahrnuje všechny války, přírodní katastrofy, pronásledování křesťanů pro víru po dobu trvání církve a nepředpokládá žádné zvláštní soužení před koncem dějin. Dějiny jsou chápány jako doba zkoušek a věřící jimi prochází jako ti, kteří zakouší Boží ochranu a pomoc. Ochranou od hněvu zmíněného v 1Te 5,9¹⁹ se rozumí záchrana od věčného zahynutí. Kristův příchod nastoluje jeho viditelnou vládu, která může a nemusí zahrnovat doslovné tisícileté království, po němž následuje všeobecné vzkříšení, soud velkého bílého trůnu a oslavený život obnoveného stvoření ve věčnosti nové země a nového nebe.

Kristus se vrací v době soužení (tribulacionismus)²⁰

Příchod Ježíše Krista se odehrává v době soužení, kterou tribulacionisté popisují jako ohraničené období. Argumentují událostmi knihy Zjevení, kam zasazují vytržení věřících se záchranou z nejhrošího hněvu velkého soužení, po němž se vrací Ježíš Kristus a nastoluje svou vládu viditelně na tisíc let. Po tisíci letech následuje závěrečná vzpoura, všeobecné vzkříšení, soud velkého bílého trůnu a oslavený život obnoveného stvoření ve věčnosti nové země a nového nebe.

Jsou zde tři pohledy na budoucnost, které sice obsahují rozdílné porozumění některým biblickým textům, zachovávají však očekávání společné naděje, na níž se všichni shodnou. Není zde tedy jednota v tom, jak bude Kristův příchod vypadat. Je zde však společné očekávání Kristova návratu v oblacích, které při zachování pokory jednoho vůči druhému umožňuje společně sloužit Kristu při budování jeho království, a tak připravovat jeho návrat.²¹

Při tomto vnímání je třeba se vyvarovat extrémního zdůrazňování jediné možné výkladové pozice²² a budovat biblickou exegezi, která vede k tomu, že „z biblických textů pojednávajících o návratu Ježíše Krista se nemáme snažit vytvořit podrobný jízdní řád, podle něhož se budou odvíjet události posledních dnů. Máme se však nechat povzbudit k horlivému očekávání v živé naději, že Ježíš Kristus přijde brzo. Boží vnímání času je však jiné než naše. Jeden den je u Pána jako tisíc let a tisíc let jako jeden den'. Jistota Ježíšova blízkého příchodu je pro věřící motivací ke zbožnosti (1Tm 4,8.10), bdělosti a zodpovědnosti v díle Božího království jako jeho služebníků.“²³

Biblický základ očekávání Kristova příchodu

Při hledání, jak porozumět události druhého příchodu Ježíše Krista, je třeba dbát na to, zda vykládáme biblické texty v kontextu historickém, tj. s ohledem na to, že je třeba se snažit přiblížit tomu, jak textu rozuměli jeho adresáti v 1. století. Texty, kterými argumentujeme, je třeba číst v kontextu textu samotného a v kontextu celého biblického kánonu. V neposlední řadě je třeba si klást otázky, které nám klade samotný text. Celou problematiku si ukažme na následujících příkladech.

Apokalypsa

Jasným příkladem je užití slova apokalypsa. V současné kultuře se slovy „apokalypsa“ nebo „apokalyptický“ označuje katastrofický konec světa. Slovníková definice slova ji popisuje jako „katastrofu či válečný konflikt, jejichž rozměry vedou k úvahám o možném úplném zničení světa či jeho části“.²⁴

Jon Collins a Tim Mackie uvádějí: „V Bibli je apokalypsa okamžikem v životě člověka, kdy se Bůh zjeví takovým způsobem, že pozorovatele uchvátí božský pohled na jeho život nebo lidské dějiny. Tyto okamžiky téměř vždy zahrnují změněné stavy vědomí (sny, vize) v důsledku asketických praktik (půst, meditace, modlitba, izolace). V těchto okamžicích zvýšeného vědomí si člověk uvědomí, že jeho současná situace nebo prostředí jsou ve skutečnosti prostoupeny božskou přítomností a mocí. V apokalyptickém okamžiku se nebe spojí se zemí s myslí a srdcem vizionáře a ten je schopen vidět realitu způsobem, který ostatní nevidí.“²⁵

Toto vnímání otvírá možnost číst knihu Zjevení, která začíná slovy: „Zjevení Ježíše Krista: Bůh mu je dal, aby ukázal svým služebníkům, co má vbrzku nastat; On poslal svého anděla, aby je dal poznat svému služebníku Janovi.“²⁶ Při přidání vykladačské poučky, že na začátku je třeba stručně shrnout to, o čem chceme psát v celé knize, pak slovo zjevení, kterým je přeloženo řecké slovo *apokalypsis*, znamená, že před sebou máme vhled do toho, kým je Ježíš Kristus a jak projevuje a projevívá svou vládu nad světem. Když čteme knihu Zjevení z této vykladačské pozice, vidíme Ježíše Krista, který vládne z nebeského trůnního sálu a posléze se ujímá viditelné vlády nad světem a vládne mu. Kniha Zjevení je pak mnohem víc knihou potěšení a naděje než rozborem hrůz, které mají přijít.

Pavlovo učení o druhém příchodu

Nejjasněji a nejobsáhleji se Pavel o událostech druhého příchodu Ježíše Krista vyjadřuje v prvním listu do Korintu, 15. kapitole, a v prvním a druhém listu do Tesaloniky. Oddíl 1Te 4,13–18 je jedním ze základních textů. Píše se zde: 13 „Nechceme vás, bratři, nechávat v nevědomosti o těch, kdo zesnuli, abyste se nermoutili jako ti ostatní, kteří nemají naději. 14 Jestliže však věříme, že Ježíš zemřel a vstal z mrtvých, tak Bůh také ty, kdo zemřeli skrze Ježíše, přivede s ním. 15 Neboť toto vám říkáme slovem Pánovým: My živí, kteří jsme tu ponecháni do příchodu Pána, jistě nepředejdeme ty, kteří zesnuli, 16 protože za zvuku přikazujícího zvolání, hlasu archanděla a Boží polnice sám Pán sestoupí z nebe a mrtví v Kristu vstanou nejdříve. 17 Potom my živí, kteří tu budeme ponecháni, budeme spolu s nimi uchvázeni v oblacích do vzduchu k setkání s Pánem. A tak už navždy budeme s Pánem. 18 Proto

se těmito slovy navzájem povzbuzujte.“²⁷ Pavel zde odpovídá na otázku tesalonických, co bude s těmi, kteří zemřeli. Ve své odpovědi kombinuje obrazy z římské kultury a ze starozákonního Dne Hospodinova.

Nás, čtenáře, vede k tomu, abychom si jednotlivé obrazy představili jako filmové scény a spojili si je dohromady. Scéna kulturního obrazu – ceremoniální vítání přicházejícího císaře, kterého při jeho příchodu místní honorace vítá před branami města – je vykreslena slovy „v oblacích do vzduchu k setkání s Pánem“. Jedná se o popis delegace, která byla vyslána přivítat císaře.²⁸ Seřazení podle důležitosti zde přicházejí zástupci města. Pro tesalonické je zásadní, že ti první, kdo se se Vzkříšeným setkají, jsou jejich mrtví, kteří povstávají proměnění k novému životu. Živí se spolu s nimi se Zmrtvýchvstalým setkávají při události, jež je starozákonním Dnem Hospodinovým. Jedná se o událost Božího zjevení, která mění dějiny a ustanovuje nový rozměr života s Bohem. Pavel tím vykresluje svůj druhý obraz, kdy je „za zvuku přikazujícího zvolání, hlasu archanděla a Boží polnice“ zve na horu Sinaj, kde se přesně těmito jevy ohlašuje proces uzavření smlouvy.²⁹ Je to znamení nového exodu Božího lidu a zároveň, jak ukazuje prorok Izajáš v Iz 27,13³⁰, se totéž odehrává při návratu Božího lidu z vyhnanství. Je to popis soudu a zjevení, jak ho vidí prorok Sofonijáš v Sof 1,14–16³¹, když popisuje soud, který bude vykonán. V tomto obrazu se mísí děs a radostná oslava, jak ji popisuje král David v Ž 47,6–10³². Setkání v oblacích se rovněž pojí s vizí Daniele v 7,9–14,³³ kde je připravena soudní scéna, ďábelské šelmy jsou poraženy a přichází Syn člověka s oblaky, aby se v přítomnosti svého lidu ujal vlády nad světem. V těchto několika řádcích nacházíme popis velkolepé scény, při níž se celý svět promění. Ústřední roli zde hrají zemřelí křesťané a křesťané z malé církvičky v Makedonii a veškeré toto dění je založeno na starozákonních textech.³⁴

Máme před sebou bázeň budící obraz, který si lze těžko představit. V 1Te 4,17 se mluví o uchvácení či vytržení, latinsky rapture. Jinde v Novém zákoně, např. v 2 K 12,2 a 4³⁵, je tento termín užit ve smyslu duchovního vytržení. Při rozboru tohoto slova Gordon D. Fee poznamenává: „Proto většina překladů překládá jednoduše jako „chycen“, bez jakéhokoli podtextu síly nebo násilí. Ačkoli někteří toto sloveso chápou jako odkaz na „tajné vytržení církve“, sám Pavel zde takový význam sotva mohl zamýšlet. Koneckonců, aby to tak mohli chápat sami Soluňané, museli by nutně potřebovat předchozí poučení; z celé této pasáže je však zřejmé, že Pavel je poprvé informuje o vztahu „živých“ a „mrtvých“ při parusii, jak by tedy mohli vědět o události, která jinak byla v církvi až do poloviny 19. století neznámá?“³⁶

Uchvácení či vytržení je představeno jako součást vzkříšení, při němž dochází k proměně světa – najednou budeme nejen v Duchu, ale zjevně s Pánem. Život v Boží přítomnosti je přitom základním tématem tohoto oddílu. Pro pochopení textu je zásadní porozumět jeho kontextu v rámci epištoly. Na tento text navazuje oddíl 1Te 5,1–11. Při srovnání těchto oddílů je patrné, že mají stejnou strukturu a záměr. Pavel začíná vyjádřením situace tesalonických křesťanů.³⁷ Pokračuje vyjádřením budoucí naděje.³⁸ Vysvětluje, k čemu nás má tato naděje přivést a co od Kristova příchodu očekává.³⁹ Oba oddíly končí stejnou výzvou, totiž že se jejich zvěstí máme potěšovat.⁴⁰ Důraz je přitom kladen na život v Boží přítomnosti, vyjádřený slovy „navždy budeme s Pánem“ a „abychom my, ať bdíme nebo spíme, žili spolu s ním“.⁴¹ Život v Boží přítomnosti, každodenní žití s Bohem, které usiluje o posvěcení a svatost, bez níž nikdy nespátří Pána, jednou přejde v Kristův slavný návrat, kdy už navždy budeme s Ním.

Život v očekávání příchodu Pána Ježíše Krista

Život v Boží přítomnosti, který se upíná k návratu Páně, se jednoznačně projevuje ve třech oblastech našeho života: ve službě, modlitbě a ve svátostném životě.

Služba

Je třeba se zastavit u Ježíšových slov: „A toto evangelium o království bude kázáno po celém světě na svědectví všem národům, a teprve potom přijde konec.“⁴² Evangelium o království je zvěst o tom, že pravým vládcem světa je Ježíš Kristus.⁴³ Zvěstování se neděje jen slovem, ale životem, který je v souladu s programem Ježíšova kralování, jak je vyjádřil ve svém horském kázání.⁴⁴

Modlitba

Když Ježíš Kristus učí své učedníky se modlit, učí je prosbám, které nás vedou k očekávání naplnění dějin. Učí nás modlit se: „Přijď tvé království. Staň se tvá vůle jako v nebi, tak i na zemi.“ Jsme voláni k tomu, abychom toto očekávání sjednocení nebe a země, kdy se Bůh viditelně ujímá vlády a Bůh bude všechno ve všem,⁴⁵ obnovovali a udržovali v našich modlitbách, kdykoli těmito slovy voláme.

Křest a Večeře Páně

Vyznáváme, že ve křtu jsme spolu s Kristem živi a smrt nad námi nepanuje.⁴⁶ Vyznáváme tak účast na Kristově vzkříšení a vládě, kterou ještě v plnosti nezažíváme, a křest je vyznáním touhy po Kristově návratu. V promluvě před křtem končíme slovy, která nás k tomuto očekávání vedou: „Ve křtu se ti Kristus sám jednou provždy dává a volá tě, abys ho spolu s ostatními křesťany následoval ve víře, v lásce a v naději, dokud se pro nás v poslední den nevrátí a uvidíme ho tváří v tvář.“⁴⁷ Vyznání při obnově křestní slibu nás vyzývá „spoléhát se přitom, že Kristova milost a sláva bude jednou zjevena všemu stvoření“.⁴⁸

Při slavení Večeře Páně zní Pavlova slova: „Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde.“⁴⁹ Při těchto slovech se díváme dopředu a připomínáme si cíl hostiny Beránkovy při plnosti Božího království. Vyznáváme touhu po jeho blízkosti, kterou při slavení zakoušíme v Duchu svatém, a vyhlížíme její plnost při jeho návratu.

Pane, co přicházíš v oblacích soudit zem.
Jednej jako ten, kdo si zamiloval svůj lid.
Jednej jako ten, kdo pro něj zemřel.
Proměň nás vzkříšením,
tak jak jsi jím byl proměněn ty.
Dej nám žít mocí tvé přítomnosti.
Veď nás do radosti svatosti,
bez které tě nikdo nespatří. Amen

Doporučená literatura k dalšímu studiu

Daniel Heczko, Můj zápas s rakovinou, Kvartus, Kroměříž 2014, str. 63–82

Vyznání víry s komentářem, Duchovní zásady Církve bratrské, článek 11, str. 32–36

Karel Taschner, Kristův návrat a tisíciletá vláda, https://cb.cz/vzdelavani/index.php?option=com_phocadownload&view=category&download=35:kristuv-navrat-a-tisicileta-vlada&id=6:verouka-cirkve&Itemid=120

N. T. Wright, Překvapivá naděje, Biblion, Praha 2018

Bruce Milne, Poznejte pravdu, Návrat domů, Praha 1999, str. 257–284

Stanley M. Horton a kol., Systematická teologie, Křesťanský život, Albrechtice 2001, str. 609–650

Podcast Bibleproject, Apocalyptic Literature, <https://bibleproject.com/podcast/series/apocalyptic-literature>

- ¹ Vyznání víry s komentářem, Duchovní zásady Církve bratrské, článek 11, str. 32–36
- ² Podrobněji viz Stanley J. Grenz, Theology for the Community of God, Wm. B. Eerdmans Publishing Company, 2000 Kapitola 22
- ³ Podrobněji viz Oscar Cullman, Christologie Nového zákona, Kalich, Praha 1978, str.75–95 a Mireia Ryšková, Doba Ježíše Nazaretského, Karolinum, Praha 2019, str. 237 a 284–288
- ⁴ Da 7,13–14 ČEP
- ⁵ Mk 14,61–65 ČSP podobně i Mt 26,63–66 a L 22,66–71
- ⁶ Ladislav Varcl, Dan Drápal, Jan Sokol, Spisy apoštolských otců, 16,1, Edice Kalich, Praha 1985 str. 23
- ⁷ Dr. Norman Geisler, Systematic theology in one volume, Bastion Books, 2021, pdf verze kapitola The Tribulation and the Rapture
- ⁸ Dr. Norman Geisler, Systematic theology in one volume, Bastion Books, 2021, pdf verze kapitola The Tribulation and the Rapture
- ⁹ Viz podrobněji Pavel Hošek, Jako v nebi tak i na zemi v Jan Hábl, Utopismus nebo realismus Komenského projektu nápravy věcí lidských?, Pavel Mervart, Červený Kostelec 2019, str. 166–175
- ¹⁰ Dr. Norman Geisler, Systematic theology in one volume, Bastion Books, 2021, pdf verze kapitola The Tribulation and the Rapture
- ¹¹ Podrobněji viz Stanley N. Gundry, Three Views on the Rapture, Zondervan, Grand Rapids 1996, str. 9–44
- ¹² Mt 24,21 „Neboť tehdy nastane hrozné soužení, jaké nebylo od počátku světa až do nynějška a nikdy již nebude,“ Mk 13,19 „S těmi dny přijde takové soužení, jaké nebylo od počátku světa, který stvořil Bůh, až do dneška a nikdy nebude,“ L 21,23 „Běda těhotným a kojícím v oněch dnech! Neboť bude veliké soužení na zemi a hněv proti tomuto lidu.“
- ¹³ 1Te 5,9 ČEP
- ¹⁴ Podrobně je tento postoj popsán např. v Michal Klesnil, Přícházející Král, KMS, Praha 2012, nebo John MacArthur, Druhý příchod, Didasko, Kroměříž 2019
- ¹⁵ 1Te 4,15–19 13 Nechceme vás, bratří, nechat v nevědomosti o údělu těch, kdo zesnuli, abyste se nermoutili jako ti, kteří nemají naději. 14Věříme-li, že Ježíš zemřel a vstal z mrtvých, pak také víme, že Bůh ty, kdo zemřeli ve víře v Ježíše, přivede spolu s ním k životu.15 Toto vám říkáme podle slova Páně: My živí, kteří se dočkáme příchodu Páně, zesnulé nepředějdeme. 16 Zazní povel, hlas archanděla a zvuk Boží polnice, sám Pán sestoupí z nebe, a ti, kdo zemřeli v Kristu, vstanou nejdříve; 17 potom my živí, kteří se toho dočkáme, budeme spolu s nimi uchvázeni v oblacích vzhůru vstříc Pánu. A pak už navždy budeme s Pánem. 18 Těmito slovy se vzájemně potěšujte.
- ¹⁶ Zj 3,10 „Protože jsi zachoval mé slovo a vytrval, zachovám tě i já v hodině zkoušky, která přijde na celý svět a prověří obyvatele země.“ a 1Te 5,9 „Vždyť Bůh nás neurčil k tomu, abychom propadli jeho hněvu, nýbrž abychom došli spásy skrze našeho Pána Ježíše Krista.“
- ¹⁷ Mt 24–25, Mk 13, L 21
- ¹⁸ Podrobně viz Craig S. Keener Michael L. Brown, Nemít strach z antikrista, Nakladatelství Daniel Pospíšek, Znojmo 2021
- ¹⁹ 1 Te 5,9 „Vždyť Bůh nás neurčil k tomu, abychom propadli jeho hněvu, nýbrž abychom došli spásy skrze našeho Pána Ježíše Krista.“
- ²⁰ Podrobně viz Jiří Hedánek, Výklad knihy Zjevení, <https://portal.cb.cz/archiv-download/Zaj%C3%ADmav%C3%A9%20materi%C3%A1ly/V%C3%BDklad%20Zjeven%C3%AD%20Janova%20-%20Ji%C5%99%C3%AD%20Hed%C3%A1nek.doc>
- ²¹ Podobně uvádí v závěru své studie Stanley N. Gundry, Three views on the rapture, Zondervan, Grand Rapids 1996, str. 44
- ²² Jako se například děje v knize Sergeje Mihála Vytržení, Sergej Mihál 2017, kde autor kromě svérázného výkladu nebeských úkazů používá se stejnou autoritou pro svůj výklad texty Písma a texty mimobiblických knih z novozákonní doby, konkrétně knih Henochových (např str. 32, 37) bez upozornění a rozlišení, kdy cituje tyto pseudoepigrafní knihy a kdy cituje biblický text, což uvádí čtenáře v závažný omyl.
- ²³ Vyznání víry s komentářem, Duchovní zásady Církve bratrské, článek 11, str. 34
- ²⁴ <https://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/apokalypsa>
- ²⁵ Bibleproject, How ro read the Bible, Apocalyptic Literature, <https://bibleproject.com/view-resource/359/>, str. 7
- ²⁶ Zj 1,1 podle překladu Jeruzalémské Bible.
- ²⁷ 1 Te 4,13–18 ČSP
- ²⁸ Green, Gene L. The Letters to the Thessalonians. PNTC. Eerdmans, 2002. ebook, kapitola III.3.B3.b.
- ²⁹ Exodus 19:16 Ráno třetího dne pak nastalo hřmění a blýskání. Nad horou se objevil těžký oblak a znělo mocné troubení rohu. Všechny lid v táboře se třásl. 17 Mojžíš vyvedl lid z tábora vstříc Bohu a lid se postavil při úpatí hory. 18 Hora Sinaj byla celá zahalena kouřem, neboť na ni Hospodin sestoupil v ohni. Stoupal z ní dým jako z pece a celá hora se mohutně otřásala. 19 Troubení rohu sílilo stále více, Mojžíš mluvil a Bůh mu odpovídal hromovým hlasem. 20 Hospodin sestoupil na vrchol hory Sinaj. Hospodin zavolal Mojžíše na vrchol hory a ten tam vystoupil. Bible21
- ³⁰ Izaiáš 27:13 V ten den se zatroubí na mocný roh a vrátí se ztracení z Asýrie i ti, kdo byli rozptýleni v Egyptě, a budou se klanět Hospodinu na svaté hoře v Jeruzalémě. Bible21
- ³¹ Sofoniáš 1:14 Blízko je ten veliký Hospodinův den, blízko je a rychle blíží se! Slyš! To je Hospodinův den, hrdina zoufale volá do boje! 15 Ten den bude den zuření, den úzkosti a sevření, den zkázy a pohromy, den chmury a temnoty, den mračna a setmění, 16 den troubení na roh beraní proti městům s hradbami a s vysokými baštami. Bible21
- ³² Doplňit text
- ³³ Daniel 7:9 Díval jsem se dál a uviděl toto: Byly rozestaveny trůny a Odvěký se posadil. Roucho měl bílé jako sníh, vlasy na hlavě jak vlnu beránčí. Jeho trůn – žhnoucí plameny a jeho kola – oheň hořící! 10 Proud ohnivých řeky od něj vychází, miliony jsou jeho sloužících a miliardy před ním stojících. Soudní dvůr se posadil a byly otevřeny knihy. 11 Díval jsem se dál, neboť jsem slyšel, jaké pyšné řeči vedl onen malý roh. Vtom jsem uviděl, jak ta šelma byla zabita a její tělo vydáno zkáze v plamenech. 12 Ostatní šelmy směly ještě určitou dobu zůstat naživu, byly však zbaveny své

moci. 13 Potom to noční vidění pokračovalo: Hle, přichází s nebeskými oblaky synu člověka podobný. Před Odvěkého předstoupil, před jeho tvář ho přivedli. 14 Byla mu dána vláda, sláva i království, aby jej ctili všichni lidé, národy i jazyky. Jeho vláda je věčná – nikdy neskončí, jeho království se nezhroutí! Bible21

³⁴ Pro podrobnější studium viz Mireia Ryšková, První list Tesalonickým, ČBS, Praha 2007, str 118–121 a N.T. Wright Paul for everyone Galatians and Thessalonians, SPCK, London 2004, str 122–126

³⁵ 2.Korintským 12:2 Víím o člověku v Kristu, který byl před čtrnácti lety vytržen až do třetího nebe – nevím, zda v těle nebo mimo tělo, to ví Bůh. ...4 byl vytržen do ráje, kde slyšel nepopsatelné věci, které člověk ani nemůže vypovědět. (Bible21)

³⁶ Fee, Gordon D. The First Epistle to the Corinthians (2nd ed.). NICNT. Eerdmans, 2014, ebook, kapitola II. Supplying what is lacking (4:1-5:11)

³⁷ 1Te 4,13–14 „Nechceme vás, bratří, nechat v nevědomosti o údělu těch, kdo zesnuli, abyste se nermoutili jako ti, kteří nemají naději. Věříme-li, že Ježíš zemřel a vstal z mrtvých, pak také víme, že Bůh ty, kdo zemřeli ve víře v Ježíše, přivede spolu s ním k životu.“ a 1Te 5,1–4 „Není nutné, bratří, psát vám něco o době a hodině. Sami přece dobře víte, že den Páně přijde, jako přichází zloděj v noci. Až budou říkat ‚je pokoj, nic nehrozí‘, tu je náhle přepadne zhouba jako bolest rodičku, a neuniknou. Vy však, bratří, nejste ve tmě, aby vás ten den mohl překvapit jako zloděj.“

³⁸ 1 Te 4,15–16 „Toto vám říkáme podle slova Páně: My živí, kteří se dočkáme příchodu Páně, zesnulé nepředejdeme. Zazní povel, hlas archanděla a zvuk Boží polnice, sám Pán sestoupí z nebe, a ti, kdo zemřeli v Kristu, vstanou nejdříve;“ a 1Te 5,5–7 „Vy všichni jste synové světla a synové dne. Nepatříme noci ani temnotě. Nespíme tedy jako ostatní, nýbrž bdíme a budme střízliví. Ti, kdo spí, spí v noci, a kdo se opíjejí, opíjejí se v noci.“

³⁹ 1Te 4,17 „potom my živí, kteří se toho dočkáme, budeme spolu s nimi uchvázeni v oblacích vzhůru vstří Pánu. A pak už navždy budeme s Pánem.“ a 1Te 5,8–10 „My však, kteří patříme dni, budme střízliví, oblečme si víru a lásku jako pancíř a naději na spásu jako přílbu. Vždyť Bůh nás neurčil k tomu, abychom propadli jeho hněvu, nýbrž abychom došli spásy skrze našeho Pána Ježíše Krista. On zemřel za nás, abychom my, ať živí či zemřelí, žili spolu s ním.“

⁴⁰ 1Te 4,18 „Těmito slovy se vzájemně potěšujte.“ a 1Te 5,11 „Proto se navzájem povzbuzujte a buďte jeden druhému oporou, jak to již činíte.“

⁴¹ Podrobně oba texty srovnává Michael J. Gorman Apostle of the Crucified Lord, Wm. B. Eerdmans Publishing Company, Grand Rapids 2004 str.208–211

⁴² Mt 24,14“

⁴³ Mt 28,18–20 Ježíš přistoupil a řekl jim: „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.“, Sk 17,7 „Ti všichni porušují císařova nařízení, protože tvrdí, že pravým králem je Ježíš.“

⁴⁴ Mt 5–7

⁴⁵ 1K 15,28 „Až mu bude podřízeno všechno, pak i sám Syn se podřídí tomu, kdo mu všechno podřídil, a tak bude Bůh všechno ve všem.“

⁴⁶ Ř 6,1–14 „Co tedy máme říci? Že máme dále žít v hříchu, aby se rozhojnila milost? Naprosto ne! Hříchu jsme přece zemřeli – jak bychom v něm mohli dále žít? Nevíte snad, že všichni, kteří jsme pokřtěni v Krista Ježíše, byli jsme pokřtěni v jeho smrti? Byli jsme tedy křtem spolu s ním pohřbeni ve smrt, abychom – jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých slavnou mocí svého Otce – i my vstoupili na cestu nového života. Jestliže jsme s ním sjednoceni, protože máme účast na jeho smrti, jistě budeme mít účast i na jeho zmrtvýchvstání. Víme přece, že starý člověk v nás byl spolu s ním ukřižován, aby tělo ovládané hříchem bylo zbaveno moci a my už hříchu neotročili. Vždyť ten, kdo zemřel, je vysvobozen z moci hříchu. Jestliže jsme spolu s Kristem zemřeli, věříme, že spolu s ním budeme také žít. Vždyť víme, že Kristus, když byl vzkříšen z mrtvých, už neumírá, smrt nad ním už nepanuje. Když zemřel, zemřel hříchu jednou provždy, když nyní žije, žije Bohu. Tak i vy počítejte s tím, že jste mrtví hříchu, ale živi Bohu v Kristu Ježíši. Nechť tedy hřích neovládá vaše smrtelné tělo, tak abyste poslouchali, čeho se mu zachce; ani nepropůjčujte hříchu své tělo za nástroj nepravosti, ale jako ti, kteří byli vyvedeni ze smrti do života, propůjčujte sami sebe a své tělo Bohu za nástroj spravedlnosti. Hřích nad vámi už nebude panovat; vždyť nejste pod zákonem, ale pod milostí.“

⁴⁷ Bohoslužebná agenda Církve bratrské, Rada CB, Praha 2017 str. 39

⁴⁸ Bohoslužebná agenda Církve bratrské, Rada CB, Praha 2017 str. 47

⁴⁹ 1K 11,26